

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.03.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

Provation.bg

✓ Всички ВЕИ централи ще продават енергията си на борсата от 1 юли

Промените в Закона за енергетиката, които се подготвят заради недоволството на бизнеса от повишената в края на миналата година цена на тока, няма да се приемат на пожар. Първоначалното бързано вече е заменено с обсъждания и анализи, които ще продължат в следващите месеци. Целта е новите разпоредби да влязат в сила на 1 юли, когато започва и новият регулаторен период в електроенергетиката. Това стана ясно по време на обществена дискуссия в Народното събрание на 6 март. Участващите в процеса страни – ресорното министерство, депутатите от енергийната комисия, производителите и търговците на ток, корпоративните потребители, секторният регулатор и енергийната борса, са постигнали принципно съгласие и подкрепят реформите. Единствените неясноти са свързани само с детайлите по прилагането им, пише „Капитал“.

Ако реформите бъдат изпълнени така, както е обявено, Българската независима енергийна борса ще стане много по-ликвидна, което неминуемо ще реши един от основните проблеми, които изтъква бизнесът сега – липсата на достатъчно предлагани количества електроенергия. На борсата ще са всички производители, а в момента са основно три държавни централи.

Зелените централи – с договори за премия

Няколко са основните мерки, които се очаква да доведат до по-голяма либерализация на пазара на електроенергия. Те няма да се отразят на т.нар. регулиран сегмент, на който са всички битови потребители. „Това не са нови идеи, измислени сега. Мерките следват препоръките в доклада на Световната банка и са добре известни в сектора“, каза председателят на енергийната комисия в парламента Делян Добрев.

Най-основната промяна ще е изваждането на свободния пазар на всички производителите, които сега имат преференциална цена за електроенергията. Това са топлофикациите, когенерациите, заводските централи, както и ВЕИ-та с инсталирана мощност над 4 мегавата, а не над 5 мВт, както се предвиждаше първоначално.

Те сега продават произведения ток директно на НЕК по фиксирани цени. С промените в Закона за енергетиката тези производители ще бъдат задължени да продават цялата си енергия на свободния пазар, като получат договори за премия, които да компенсират разликата между пазарната цена и тази, която те имат в дългосрочните си договори. Премията обаче ще е фиксирана за всеки производител и ще се изчислява от Комисията за водно и енергийно регулиране, като се определи референтна пазарна цена за година напред. Например, ако анализите на регулатора покажат, че даден производител би могъл да постигне средна годишна цена за енергията си през борсата от 80 лв. за мегаватчас, а дългосрочният му договор е за 400 лв. за мегаватчас, договорът за премия ще е 320 лв. за мегаватчас.

Тук, разбира се, има пазарен риск средната референтна цена да не бъде постигната и в крайна сметка ВЕИ централата да не получи предвидения приход. Но като цяло производителите на ток от слънце и вятър са съгласни с механизма. „Ние приемаме това за правилния модел. Успехът му обаче зависи от прозрачното и недискриминационно определяне на средногодишната референтна пазарна цена“, заяви Меглена Русенова, която е председател на Българската фотоволтаична асоциация.

ЕРП-тата като купувач на борсата

Сметките показват, че когато всички тези производители на ток излязат на борсата, общите предлагани количества ще се увеличат с поне 4.5 тераватчаса годишно. За да се балансира търсенето и предлагането разпределителните дружества на ЧЕЗ, „Енерго-про“ и ЕВН, както и държавното ЕСО, също ще започнат да купуват електроенергията за т.нар. технологични загуби (например загуби по мрежата, кражби и др.) от свободния пазар, а не чрез регулирани от КЕВР квоти. Техните нужди са около 4 тВтч годишно. Например при ЧЕЗ технологичните загуби са 10% от цялата разпределена енергия годишно.

„Това дава възможност самите ЕРП-та да преценяват кога и в какъв обем да купуват технологични загуби и по този начин може би ще бъдат елиминирани съмненията, че се вземат по-големи количества електроенергия за технологични загуби от реално необходимите“, обясни председателя на КЕВР Иван Иванов.

Тук също има притеснения за цената, тъй като в момента ЕРП-та имат фиксирана стойност за покупка на енергия, която да покрива технологични загуби, а през борсата тя ще варира. Затова се предвижда при разминаване над определени граници КЕВР да взема балансиращи мерки и в зависимост от това дали има недовзет или надвзет приход да променя тарифите за следващ регулаторен период.

Глоби за манипулации

Част от реформата в сектора е свързана и с даването на по-големи правомощия на КЕВР, както е изискването и на европейския регламент REMIT. Целта е регулаторът да може да проверява борсовите сделки и да следи за търговия с

вътрешна информация или манипулиране на пазара. „Планираме два вида санкции. За първо нарушение при по-леки провинения глоба с определени минимален и максимален размер. За тежки злоупотреби ще налагаме санкция в размер на 10% от годишните приходи на съответното дружество“, обясни Иван Иванов.

Според председателя на Асоциация на индустриалния капитал в България Васил Велев обаче така заложените глоби са ниски и няма да възпрат нарушителите. „При сделките с електроенергия глобите трябва да са значително по-високи, за да не се превърнат в такса за узаконяване на пазарни манипулации“, смята той.

Важни обществено-икономически и политически теми

Profit.bg

✓ 98.6 млрд. лева е БВП на България за 2017 г.

98.631 млрд. лева достигна брутният вътрешен продукт на България за 2017 г., съобщава Националният статистически институт.

Номиналният стойностен обем на БВП е получен като сума от сбора на тримесечните данни за миналата година.

Така БВП на страната нараства в номинално изражение с 3.6% спрямо предходната 2016 година.

Преизчислен в щатски долари при средно годишен валутен курс от 1.73478 лв. за щатски долар, БВП възлиза на 56.855 млрд. долара. На човек от населението се падат 13 884 лв. от обема на показателя, или 8 004 долара.

Преизчислен в евро, БВП е съответно 50.429 млрд. евро, като на човек от населението се падат 7 099 евро.

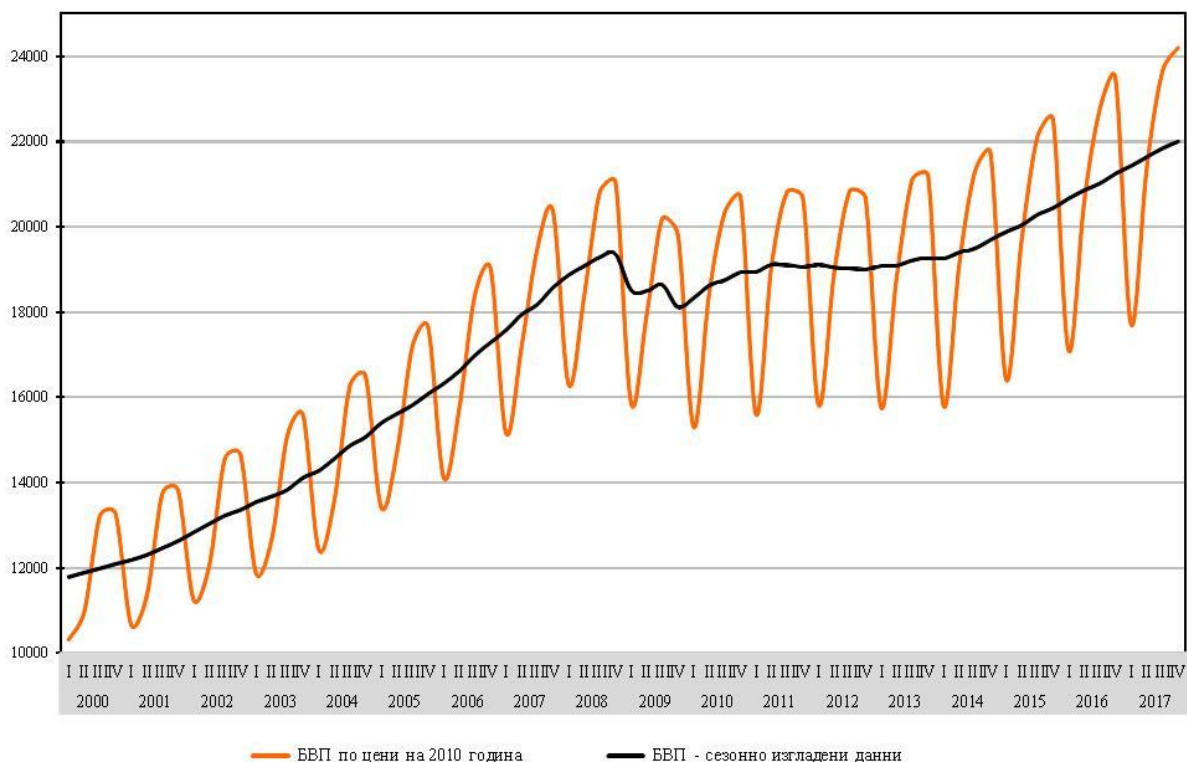
Брутната добавена стойност възлиза на 85 413 млн. лева. Реалният стойностен обем на показателя е с 3.7% по-висок в сравнение с този, достигнат през 2016 година.

Индустриалният сектор създава 28.3% от добавената стойност на икономиката, което запазва дела му в сравнение с 2016 година.

Секторът на услугите създава 67.4%, а аграрният сектор - 4.3% от добавената стойност, при съответно 67.0 и 4.7% през 2016 година.

БВП по тримесечия за периода 2001 - 2017 г. по средногодишни цени на 2010 година

Млн. лв.

По предварителни данни произведеният брутен вътрешен продукт конкретно през четвъртото тримесечие на 2017 г. възлиза на 27.427 млрд. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 876 лв. от стойностния обем на показателя.

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС) през четвъртото тримесечие на 2017 г. възлиза на 23.761 млрд. лв. по текущи цени.

През четвъртото тримесечие на 2017 г. спрямо същото тримесечие на предходната година относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката намалява с 0.4 процентни пункта до 3.0%. Индустриалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 2.1 процентен пункт до 26.3%. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, намалява до 70.7% при 72.4% през съответния период на предходната година.

БВП нараства с 3.5% през четвъртото тримесечие на 2017 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година.

През четвъртото тримесечие на 2017 г. спрямо същото тримесечие на предходната година брутна добавена стойност се увеличава с 3.7%. Динамиката на брутна добавена стойност се определя от регистрирания растеж в: Строителство - със 7.0%, Операции с недвижими имоти - с 6.9%, Финансови и застрахователни дейности - с 4.1%, Промисленост - с 3.5%, Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности - с 3.2%, Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство - с 2.8%, Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа - с 2.5%, и Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения - с 2.1%.

По отношение на компонентите на крайното използване принос за реалното увеличаване на БВП има нарастването на индивидуалното потребление - с 3.6%, и на колективното - с 1.7%. Бруто образуването на основен капитал нараства с 4.5%. Вносът и износът на стоки и услуги отбелязват ръст съответно с 8.3 и 2.0% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

[News.bg](#)

✓ Договаряме с Катар внос на въгледороди

Сътрудничим с Катар за изграждане на нова инфраструктура за доставки на втечен или компресиран природен газ. Държавите ще подкрепят участието на националните си енергийни компании в общи проекти. Те ще бъдат съсредоточени в проучвания, добив, пренос и дистрибуция на въгледороди.

Предстои разглеждане на конкретни варианти за конкретни дейности.

Това е предвидено в проект на меморандум за разбирателство между българското Министерство на енергетиката и Министерството на енергетиката и индустрията на Държавата Катар.

На правителственото заседание днес бе одобрен проектът за меморандум между двете държави.

Целта на документа е създаването на необходимата база за разширяване на енергийното сътрудничество между страните.

За задълбочаване на двустранното партньорство в областта на енергетиката ще работи българо-катарска работна група.

Катар заема трето място в света по доказани газови запаси, информират от МС. Страната е най-големият производител и износител на втечен природен газ в света с пазарен дял около 30%.

[Investor.bg](#)

✓ ЕК извади България от групата на страните с прекомерни дисбаланси

Макар че мониторингът върху страната остава, Комисията отбелязва постигнатия напредък по преодоляване на дисбалансите у нас

България бележи напредък по отношение на преодоляването на икономическите дисбаланси, обяви Европейската комисия в анализа си на икономическата и социална ситуация в държавите членки от ЕС в рамките на Зимния пакет на европейския семестър.

Макар че страната остава обект на мониторинг, тази година тя преминава в групата на страните с икономически дисбаланси, след като миналата година бе сред тези с прекомерни дисбаланси.

„Единайсет страни от ЕС все още изпитват макроикономически дисбаланси, което ги прави уязвими в случай на шокове. Днес Европейската комисия отбелязва, че тези дисбаланси се коригират благодарение на продължаващите реформи и икономическото възстановяване, което прави Европа по-силна“, заяви еврокомисарят по икономическите въпроси Пиер Московиси.

„Броят на страните в рамките на процедурата намалява от кризата насам и днес възнаграждаме напредъка на България, Франция, Португалия и Словения с позитивна промяна на категорията“, допълва той.

Комисията обаче отбелязва, че в България и Португалия са нужни допълнителни усилия за постигането на устойчива корекция на дисбалансите. Словения вече е позиционирана сред страните без дисбаланси.

Комисията започна задълбочени прегледи на 13 държави членки, включително България, през ноември 2016 г., с цел да анализира дали са засегнати от макроикономически дисбаланси и колко сериозни са те. Специалният мониторинг е насочен към ответните мерки на страните чрез по-активен диалог с националните органи, експертни мисии и доклади за напредъка. Финландия бе извадена от мониторинга миналата година.

Макар че финансовият сектор в България укрепва като цяло, уязвимостите остават, пише ЕК в доклада си. Комисията отбелязва значителните усилия за подобряване на банковия и небанковия надзор у нас, както и законодателните поправки, въведени за управление на риска за банковия сектор. При пенсионните фондове обаче концентрацията на активи на сравнително неликвидния местен пазар и сложната структура от собствениности и свързани компании се нуждаят от допълнителен мониторинг.

Въпреки продължаващото намаляване на дълга високите нива на частните задължения остават тревожни. Според ЕК големият дълг на нефинансовите корпорации може да навреди на средносрочните перспективи пред растежа. В същото време проблемите с оценката на неликвидните активи и липсата на дълбок вторичен пазар за необслужваните заеми ограничават способността на България да намалява тази висока корпоративна задължнялост, смятат от ЕК.

Продължава реформата и на рамката, свързана с несъстоятелността, коментира ЕК. Въпреки новото законодателство около корпоративното реструктуриране обаче все още липсват елементи от истински функционираща рамка. ЕК подчертава, че в България липсват правила за предоставянето на втори шанс на потребители и предприемачи в разумни срокове след фалит, както и ефективен анализ на съществуващи и нови процедури.

Въпреки стабилното възстановяване на пазара на труда според ЕК структурните предизвикателства пред него остават. Недекларираният труд продължава да изкривява пазара, а активните трудови политики имат слабо покритие. Младежите, нискоквалифицираните лица, ромите и населението от селските райони са изправени пред особени трудности при навлизането в пазара на труда. Мерките, които трябва да предложат заетост на търсещите работа и възможности за запълване на липсващите усилия, не са достатъчно развити, отбелязва още Комисията.

✓ Инвестициите във фотоволтаични системи в България се увеличават все повече

В същото време се отчита 100% ръст на броя на електромобилите в страната в рамките на една година

Фотоволтаичният пазар претърпя едно доста бурно развитие в последните 10 години в глобален мащаб - основно поради зараждащата се тенденция на зелена енергия и намаляването на влиянието на глобалното затопляне. Редица държави предприеха мерки за развитие на фотоволтаичните системи като начин да се започне плавен преход към нисковъглеродна енергетика.

Десет години по-рано...

Технологиите през 2007 г. бяха доста скъпи и се налагаше значителна инвестиция, за да има смисъл това да се прави. Те не бяха толкова напреднали, имаше демонстративни, пилотни инсталации, с което се целеше да се покаже, че това е възможно и че работи.

"Днес ефективността на цялата система, на фотоволтаичните модули, на останалото оборудване е несравнима. Мощността на панелите се повиши с около 50-60%, с което те станаха по-ефективни. От друга страна, в редица държави на световно ниво мащабното инсталиране доведе до значителен спад в цените, които станаха доста конкурентни. Ако през 2009-2011 г. имахме инвестиция от порядъка на 2000-2500 евро на киловат, в момента имаме инвестиция от порядъка на 850 евро на инсталиран киловат. Тоест постигна се икономия от мащаб паралелно с развитие на технологичното ниво". Това коментира в интервю за Investor.bg Красен Матеев, оперативен директор на "Соларпро холдинг".

Ако се върнем назад - в България между 2010 г. и 2012 г. се инсталираха големи мощности, които тогава бяха сравнително скъпи и с голям капацитет. След това поради падането на цените те станаха достъпни и за ползване в домашни условия или в индустрията, където принципът е не за отдаване на произведената енергия към мрежата, а по-скоро за собствено потребление, тоест да заместват част от енергията, потребявана от конкретния обект.

В последните две години ръстът на този тип системи в България е значителен.

"Преди няколко години пазарът на фотоволтаичните системи беше предимно големи инсталации, чиито бизнес модел беше генерираната енергия да бъде подавана в мрежата на преференциални цени. Този модел вече се преобръща, тъй

като инвестицията в този тип проекти е значително по-малка. Продуктът, който генерира електроенергията, стана значително по-конкурентен и на близка до пазарната цена на тази за електроенергията. Това довежда до модел, който вече не е нужно да бъде субсидиран чрез преференциална цена от конкретната държава, а на практика да бъде използван от клиентите в индустрията, да е близо до потреблението, като спестяването може да бъде между 30 - 60%", обясни Матеев.

Не трябва да се забравя разликата между колектори за топла вода и фотоволтаични системи, които генерират електричество. По неговите думи за едно домакинство пет киловата е една удачна като мощност система. Това е около 40 кв. метра покривна площ и инвестиция от порядъка на 1100-1200 евро на киловат, тоест 5,5 - 6 хил. евро за цялата система - инсталацията и пускането в работен режим на системата.

Увеличавайки мащаба, ако говорим за промишлеността и бизнеса, там ефектът е по-голям, тъй като начинът на потребление на енергията е предимно през деня. "Бизнесът работи нормално от 9 до 18 часа, когато слънцето пече, затова профилът на потребление е най-близък до профила на производство. Промислеността потребява най-много енергия, когато е светлата част от денонощието, затова тогава се получава най-голям процент на съвпадение. Там инвестиция в системи с инсталирана мощност от 30 до 100 киловата е от порядъка на около 850 евро на киловат, тоест 80-85 хил. евро за една инсталация от 100 киловата", посочва Матеев.

Според него е важно да се разбере, че това не е нещо скъпо, нещо, което не може да се конкурира с останалите генераторни мощности като ВЕЦ, ТЕЦ, АЕЦ. "Този мит трябва да бъде опроверган. Това, което произвежда една фотоволтаична система като продукт, е със значително по-конкурентна себестойност в сравнение с един ТЕЦ или АЕЦ, именно заради този мащаб, развитието на технологията и спада на цените. В България престои да виждаме все повече фотоволтаични системи по покривите, поради простата причина, че възвръщаемостта на една такава инвестиция е между 6-8 години", категоричен е експертът.

Пазарът в България

Пазарът в България определено е инсталации както за домакинствата, така и за индустрията с по-голям мащаб - от порядъка между 200 киловата и няколко мегавата.

Гледайки съседни страни – Македония, Албания, Сърбия, там този модел за собственото потребление го има и все повече се развива, заради това, че спестяванията са реални. По отношение на големите инсталации, специално в Македония, предстои да започне да се провеждат тръжни процедури, където разпределителното дружество и държавата осигуряват определен капацитет и сигурност за изкупуването на електроенергията. Но цената, на която ще се генерира и изкупува тя от разпределителното дружество, е на базата на тръжна процедура. Предложената най-ниска цена печели търга за период между 10-15 години.

"Този модел е и най-често срещаният в региона и в цяла Европа. Преди 3-4 години имахме фиксирана цена за количество, което ще се произведе за 20 години. Сега тази цена не е фиксирана, а е на база определена от пазара – в момента в порядъка между 100-150 лв.

В България това го няма. Очаква се този модел да се развива в Македония и Полша ", заяви Матеев.

С опита, който успява да натрупа в последните години в България и в региона, „Соларпро холдинг“ е инсталирала фотоволтаични системи с малко над 100 мегавата мощност, като паралелно с това има развита структура за поддръжка на тези централи.

„На практика поддържахме около 80MWp в напълно различни региони в България, Македония, Румъния и Унгария. През всичките тези години от една страна направихме инсталации, а от друга страна видяхме как тези инсталации работят, какви са проблемите, добихме ноу-хау, което е ценно за бъдещи инвеститори, давайки си сметка кое си струва да се направи и кое не", обясни той.

Това добавя стойност при взимане на нов проект в друга държава, където този сектор те първа се развива. Типичен пример е Унгария, която от тази година се появи на картата на Европа, навлизайки на този сегмент.

В следващите две години основен пазар за големи инсталации с над един мегават инсталирана мощност ще е Унгария. " В страната има въведен механизъм за преференциална цена, която изкупува проектите за генерирана енергия. Държа да подчертая, че преференциалната цена е доста близка до пазарната - 105 евро на мегават час енергия, която се изкупува от разпределителните предприятия, докато на унгарската независима борса цената е от порядъка на 80-90 евро. Те планират да инсталират между 2000 и 3000 мегавата. Целта е и те да могат да изпълнят този изискван от ЕС процент, който за Унгария е 18% от брутно крайно потребление да бъде от възобновяеми източници", обясни Матеев.

Към края 2017 г. „Соларпро Холдинг“ отчита консолидирани нетни приходи от продажби в размер на 19,1 млн. лв., което представлява повишение със 73,54% на годишна база. Ръстът на продажбите е в резултат на стартирала дейност като доставчик на електроенергия за крайни клиенти в Македония и изпълнен проект за изграждане на фотоволтаична централа с капацитет от 1,8 MW в Унгария.

Финансовият резултат към 31 декември е печалба в размер на 1,9 млн. лв. Общата сума на активите е в размер на 98.2 млн. лв., като се повишава с 18,7%, а балансовата стойност на собствения капитал е 55,5 млн. лв.

Фотоволтаичната система е едната част от пъзела

От друга страна, отвъд големите инсталации, компанията се опитва да направи крачка и към „смарт билдинг“ сферата, която не остава извън тренда на възобновяема енергия и нисковъглеродна енергетика. Става дума за управление на разходите електроенергия, която може да предостави на клиентите цялостно решение.

Паралелно с това „Соларпро“ развива дейност, свързана с електромобилността, като от средата на миналата година е инсталирала за други компании над 45 зарядни станции за електромобили в България.

„Зарядните станции и електромобилите на практика се превръщат в един значителен консуматор за една сграда. Един стандартен работник идва в 8 часа на работа и си тръгва в 17 часа, тоест за него не е важно точно в кой период на деня ще си зареди електромобила. За него е важно в края на деня електромобилът да е зареден. Имайки от една страна потенциала

на слънчевата енергия, тогава, когато слънцето грее най-много, ние трябва да направим така енергийния мениджмънт, че да стартираме зареждането в най-слънчевите часове от деня, използвайки по-евтина електроенергия от слънцето. Така изграждаме баланс между управление на производството и потреблението на електроенергия", обясни Матеев.

За извънградско шофиране на автомобиля е необходимо да са налични бързозареждащи се станции, които да се инсталират по бензиностанциите, за да могат да покрият маршрутите предимно по магистралите. Зареждането става в рамките на 15 – 20 минути за бърза станция. "Соларпро холдинг" вече е инсталирала 14 бързозарядни станции в България, като очаква да инсталира още поне 40 бързозарядни станции през 2018 г.

"Те са ключът към възможността собствениците на електромобили да се придвижват свободно извън града. От тази година сме свидетели на едно доста бурно развитие на пазара на електромобили, където капацитетът на батериите вече е с около 50% по-голям в сравнение с тези, които имахме до момента. На практика пробегът може да достигне между 250 и 400 км на второ поколение електромобили, каквито има и у нас от средата на тази година", коментира оперативният директор на компанията.

Той прогнозира, че до средата на тази година ще има избор за обикновените хора между няколко модела и марки.

"Пазарът все още не е масов, но определено трендът се засилва значително. Статистиката показва около 100% ръст на броя на електромобилите в България в рамките на една година. Относно зарядните станции, нещата са като яйцето и кокошката - хората казват „то няма зарядни станции, защо да си купувам електромобил“, а инвеститорите казват „то няма електромобили, защо да слагаме зарядни станции“. За частие имаме реални наблюдения през 2017 г., че от около 40 зарядни станции общо до края на миналата година в момента има над 100 в България", каза още Матеев.

[В. Сега](#)

✓ МВР - ренесансът на пенсионерите

Промените отпреди три години доведоха до всеместна и всепроникваща демотивация

Представете си следната ситуация: Ръководите голяма компания в състав от около 50 000 души. Човешките ресурси разпределяте в три групи - първата е подложена на най-сериозен труд (физически и умствен), втората изисква най-леки трудови задължения, а по средата е третата - с предимно административни отговорности. И тогава вземате управленско решение: най-тежките трудови задължения (първа група служители) ще възложите на хора, които са пенсионери. И освен това си налагате забрана - през следващите 8 г. не можете да освобождавате от длъжност под никакъв предлог тези пенсионери, на които възлагате най-тежката работа.

До това се свежда накратко реформата на МВР, която бе проведена през лятото на 2015 г. Представям я схематично, но сърцевината е видна. Тя обхваща част от онези пожарникари и полицаи, които работят по служебно правоотношение по Закона за МВР, а това по дефиниция е най-тежката трудова дейност в МВР, за разлика от онези, които работят по Закона за държавния служител (ЗДСл) или по Кодекса на труда (КТ).

Формите на проявление на реформата от август 2015 г. са следните:

- въведе се изискване за осигурителен стаж (27 г.) и минимална възраст (започваща от 52 г. и 10 м.), за да може пожарник или полицай да се пенсионира;
- даде се право на всеки служител, който до 31 декември 2015 г. е натрупал осигурителния стаж, дори да е под минималната възраст, да се пенсионира, а преценката дали да го направи се удължи до края на 2018 г.;
- забрани се на органа по назначаване да прекратява служебното правоотношение на този работещ пенсионер до навършване на 60 г.

Резултатите са много и до един са негативни

Първо, напълно се пренебрегва смисълът от упражняване правото на пенсия. Държавата чрез пенсионните фондове я изплаща заради простото житейско правило - изчерпваният трудов ресурс не позволява интензивна работа. А да възложиш на пенсионери да изпълняват най-тежките отговорности в МВР като пожарникари и полицаи на всички нива - това противоречи на елементарния здрав разум.

Повтарям, става дума за длъжностите с тежки отговорности в МВР (условно наречени "първа категория труд", някога това бяха офицерите и сержантите в МВР), съпроводени от солидни компенсации: ранно пенсиониране, 2% клас прослужено време, близо 40 работни дни годишен отпуск, 120 лв. месечно безотчетни пари за храна, 20 заплати обезщетение при напускане (изчислени върху последна заплата), безплатен градски транспорт и пр. И сега се позволи тези хора да се пенсионира, да получават пенсия плюс всички права на условната първа категория, продължавайки работа, със забрана ръководството да ги освобождава.

Второ, хиляди пожарникари и полицаи се възползваха поетапно от тази реформа и получават едновременно пенсия и заплата; броят вероятно надхвърля 3000. В масовата хипотеза се получава следното - в края на всеки месец се получава заплатата от МВР (достигаща до 2000 лв. и повече) плюс максималната пенсия от 910 лв. Това е така, защото става дума за служители с дълъг стаж (основно среден и висш ръководен кадър), което води до висока заплата и висока пенсия. Когато се премахне изискването за максимална пенсия - някои ще получават многократно по-голям месечен доход. Така се образува прослойка от служители на МВР, получаващи месечно няколко хиляди лева от бюджета и пенсионните фондове. Това няма аналог в българската история. Дори в тоталитарния период до 1989 г. най-привилегированите служители на МВР - офицерите и сержантите от Държавна сигурност, не можеха да получават едновременно високата си заплата и високата си пенсия. Подобен пример няма и в европейските пенсионни системи.

Трето, тази реформа мигновено разпростря парализиращия си вирус в целия ведомствен организъм под формата на всепроникваща демотивация. Да, това е темата, която всеки ден се дискутира в стотиците полицейски и пожарникарски подразделения. А защо е така?

От гледна точка на пожарникарите и полицаите с пенсия и заплата, сполучливо наречени "хибридни" - безоблачно дълготрайно получаване на пенсия и заплата се превърна в доминираща житейска философия. Тези служители напълно притъпиха инициативността си и поемането на отговорност, управлявайки въз основа на принципа "ден да мине, друг да дойде", тъй като така няма да допуснат никаква грешка и си гарантират получаване на пенсия и заплата до 60-годишна възраст. Но какво се случи с останалите пожарникари и полицаи, които са много повече и са без възможност да получат тази привилегия? Тяхната демотивация е с по-тежки последици, тъй като никога няма да постигнат привилегиите на "хибридните" си колеги, а освен това (и тук е същественото) - поетапното им кариерно израстване е блокирано, тъй като пенсионерите никога няма да освободят по своя воля ръководните позиции, докато не навършат 60 г.

Впрочем в началото идентична промяна обхвана и военнослужещите, но след година и половина грешката частично беше поправена, като се даде право на ръководителя по своя преценка да освободи работещия пенсионер без предизвестие.

Споделям тези свои тревожни изводи не защото в навечерието на тази реформа преди почти три години се отправиха предупреждения, включително от мен. Този текст не е и неуважение към пенсионерите. Напротив - грешката е ръководна, не при тях. Ръководейки министерството, предприех последователни усилия за освобождаване на всички работещи пенсионери в МВР, включително на трудов договор. А месеци след това се предприе точно обратна политика. За жалост до днес на ръководни позиции, включително по Закона за държавния служител в МВР, се назначават пенсионери.

Това не е реформа, това е контрареформа

Пенсионери трябва да се назначават и оставят на работа по изключение, например за предаване на опит, но само по граждански или трудов договор, временно. Още по-абсурдно е да назначаваш на шефски позиции с реформаторски задачи хора, които са пенсионери. Това е вредно за МВР. Това се знае отлично от всички ръководители (политически и професионални) и от всички служители, но никой не проявява воля да я дискутира открито.

Тоталната демотивация в МВР е проблем, значим за всички граждани. Освен това по темата не може да се изведат политически дивиденди и по нея не бива да има политическо противопоставяне. Ако има политически проблем, той се състои в това, че подобна "реформа" се проведе набързо, без да присъства в предизборна или правителствена програма. Отлагането на решаването му - с всеки месец, с всеки ден - само го задълбочава. Законодателят следва да консолидира политическа воля и да вземе трудно политическо решение, за да елиминира тази неприемлива от всички гледни точки ситуация.

Възможните решения са две. Първото - онези, които са поставени в двойствена роля на пенсионери и служители, да изберат едно от двете - пенсионер или служител. Но специалисти по осигурително и по трудово право споменават, че това е почти неизпълнимо. Тогава остава единствен втори вариант - законова промяна, която задължава органа по назначаване да освободи в много кратък срок и без изключение всички полицаи и пожарникари, получаващи заплата и пенсия. Без възможност за преценка, а всички, защото в противен случай ще се задвижат механизми на покровителства, видими и невидими. Да, това е трудно решение, но не е толкова болезнено, защото ще отпуши тапата на кариерното израстване, замествайки пенсионерите с по-млади служители. А най-важно е никога занаят подобен саморазрушителен управленски експеримент да не бъде предприеман.

**Веселин Вучков беше заместник на вътрешния министър Цветан Цветанов в първия кабинет на Бойко Борисов и министър на вътрешните работи във втория кабинет от ноември 2014 г. до март 2015 г., когато подаде оставка.*

[В. Банкеръ](#)

✓ 50% от отчисленията от печалбата на държавните предприятия ще бъдат внесени в полза на държавата

Правителството прие на вчерашното си заседание Разпореждане за установяване и внасяне в полза на държавата на отчисления от печалбата от държавни предприятия и търговски дружества с държавно участие в капитала за финансовата 2017 година.

В съответствие със заложените параметри в Закона за държавния бюджет за 2018 г. процентът на отчисления от печалбата е 50 на сто. При разпределяне на печалбата се спазват приложимите нормативни разпоредби за съответния вид дружества. От обхвата на разпореждането са изключени лечебните заведения за болнична помощ, като се отчита тяхната специфика и изключителната им зависимост от ограничен брой източници на финансиране. Извън обхвата на разпореждането са и дружествата от отрасъл „Водоснабдяване и канализация“ поради изпълнение на предварителни условия във водния сектор за усвояване на средствата от европейските фондове за програмния период 2014 – 2020 година.

Срокът за внасяне на отчисленията и дивидентите за държавата е 31 май 2018 г., а 15 юли 2018 г. – за дружествата, които съставят годишен финансов отчет съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за счетоводството.

С Разпореждането се осигуряват условия за изпълнение на приходната част на държавния бюджет за 2018 г. в частта на неданъчните приходи от дивиденди.

[БНТ](#)

✓ НС отхвърли президентското вето за промени в Закона за банковата несъстоятелност

Мнозинството в парламента отхвърли президентското вето върху текстове от промените в Закона за банковата несъстоятелност с автори Йордан Цонев, Хамид Хамид и Делян Пеевски от ДПС.

Ветото подкрепиха 40 депутати /БСП и "Воля"/, против бяха - 129/ ГЕРБ, "Обединени патриоти", ДПС.

Държавният глава наложи вето на три параграфа от Преходните и заключителните разпоредби на закона с указ от 21 февруари 2018 година.

Според вносителите целта на закона е да се попречи за вторичното разграбване на КТБ, а според президента - със задна дата се обезсилват всички сделки като цесии и прихващания по време на специалния надзор в банката преди обявяването ѝ в несъстоятелност.

Сред мотивите си авторите са посочили и попълване на масата на несъстоятелността на банката с 1,4 млрд. лв.

Ако това не се е случило, когато банката беше обявена в несъстоятелност, как сега, три години и половина по-късно, ще стане, възрази Тодор Байчев от БСП.

Препотвърдените вчера от НС изменения дават възможност за ретроактивно, обратно действие, на норми, за да бъдат обявени за нищожни редица цесии, при които вложителят се е споразумял с длъжника на банката, който е кухо дружество, и последният е поел неговото вземане, без обаче да е платил.

Според законодателите "недействителна по отношение на банката и на кредиторите на несъстоятелността е всяка сделка, при която вземане с произход от банката е прехвърлено на трето лице /независимо от броя на прехвърленията/, ако в резултат на тази сделка в патримониума на лицето, разпоредило се с вземането, не е постъпило в разумен срок имущество - парични средства или актив /различен от вземане за цена по сделка/, съразмерно на прехвърленото вземане".

Хамид Хамид отбеляза, че държавният глава като цяло подкрепя целта на законопроекта, но посочва, че тя трябва да се постигне с конституционнообразни средства. ДПС обаче счита, че предложените от тях разпоредби отговарят както на основния закон на държавата, така и на закона за нормативните актове, който описва случаите на ретроактивно действие. От партията заявиха, че вече имат конкретната информация от финансовото министерство в числа и ще я предоставят на президента и на обществото.

Колегата му от левицата Байчев коментира, че, ако някои сделки са извършени с измама, могат да бъдат атакувани и по действащото законодателство и затова новите поправки са излишни. С проекта се игнорира, че след обявяването на банката във фалит, цялата отговорност за опазване на имуществото ѝ е на БНБ и не може това, което са направили отговорните лица или не са направили, да служи като мотив за ретроактивност, посочи той. Ако се приемат промените, ще може да се иска разваляне на частни сделки и това ще е лош сигнал към инвеститорите, предупреди депутатът.

Председателят на правната комисия Данаил Кирилов припомни, че това е третият законопроект, който цели да обезпечи възможността синдиците, респективно кредиторите, да направят така, че масата на несъстоятелност да бъде попълнена в максимална степен.

Спецификата на самото производство за несъстоятелност е често връщане на датите назад, за да се гарантира осребряване на имуществото и попълване на масата на несъстоятелността, разясни той. И добави, че Конституционният съд е потвърдил, че в това производство трябва да доминира справедливостта, затова е убеден, че предложеното решение е принципно и затвърждава процесуалната възможност съдът да може да разглежда претенциите на синдиците, както и да се запази статутът на неправилно заличените обезпечения.

Колегата му Делян Добрев се поинтересува къде при дебата са депутатите от БСП и отново върна темата за връзка на БСП и нейни депутати с фалиралата банка, с отправка към Елена Йончева.

Novini.bg

✓ Министър Ангелкова откри българския щанд на най-значимия туристически форум ITB Берлин

Министърът на туризма Николина Ангелкова откри българския щанд на ITB Берлин - най-значимият туристически форум в световен мащаб.

Изложението се провежда от 7 до 11 март, а тази година България се представя на него за 50-и път, съобщиха от пресцентъра на министерството на туризма. Страната е сред най-дългогодишните изложители, отбеляза министър Ангелкова. И допълни, че Германия е водещ пазар за входящ туризъм за България.

През 2017 г. германските туристи, пътували у нас са повече от 870 хил. и нарастват с 5,3 на сто спрямо година по-рано. В първия месец на 2018 г. посетителите от Германия са близо 12 хил. като се увеличават със 7,7% в сравнение с януари миналата година. В тазгодишното изложение в Берлин България участва с представителен щанд с площ от 400 кв. м. На него освен Министерството на туризма има още 40 съизложители, сред които български общини и представители на бизнеса. Общо през миналата година на ITB Берлин изложителите са били 10 хил. от 180 страни. Посетителите са били 160 хил., от които 100 хил. са професионалистите.

Прогнозите са тази година форумът да привлече още по-голям интерес. Основен фокус в българското представяне са възможностите за туризъм по Черноморието, както и културно-исторически и балнео- и СПА продукти, които страната предлага. Това са най-търсените видове туризъм както от професионалистите, така и от масовата публика.

Интересна част от промотирането на страната е глаголицата. Гостите на форума ще могат да получат документ с името си изписано на глаголица. През уикенда ще имат възможност да видят и автентични фолклорни танци.

Fermer.bg

✓ Увеличава се делът на заетите в селското стопанство в България

Отчетено е минимално намаление на произведената добавена стойност в аграрния сектор

Селското стопанство е единственият икономически сектор в България, чийто дял в заетостта на населението расте, като достига 16.7% от работещото население, сочат данни на Националния статистически институт (НСИ) за четвъртото тримесечие на 2017 г.

Общо заетите лица в икономиката у нас в края на миналата година са били 3 366 900. През последното тримесечие на 2017 г. те са отработили 1 415.2 млн. часове. Делът на заетите в аграрния сектор се увеличава на годишна база от 15.8% на 16.7%. Съответно за индустрията е отчетено намаление от 26.1% на 25.7%, а за сектора на услугите – от 58.1% на 57.6%.

На едно заето лице се падат 8 146.1 лв. от текущия обем на brutния вътрешен продукт (БВП), като всеки създава средно 19.4 лв. БВП за един отработен час, съобщи още НСИ. По предварителни данни през четвъртото тримесечие на 2017 г. БВП на един зает се увеличава с 0.7% в сравнение със същото тримесечие на предходната година.

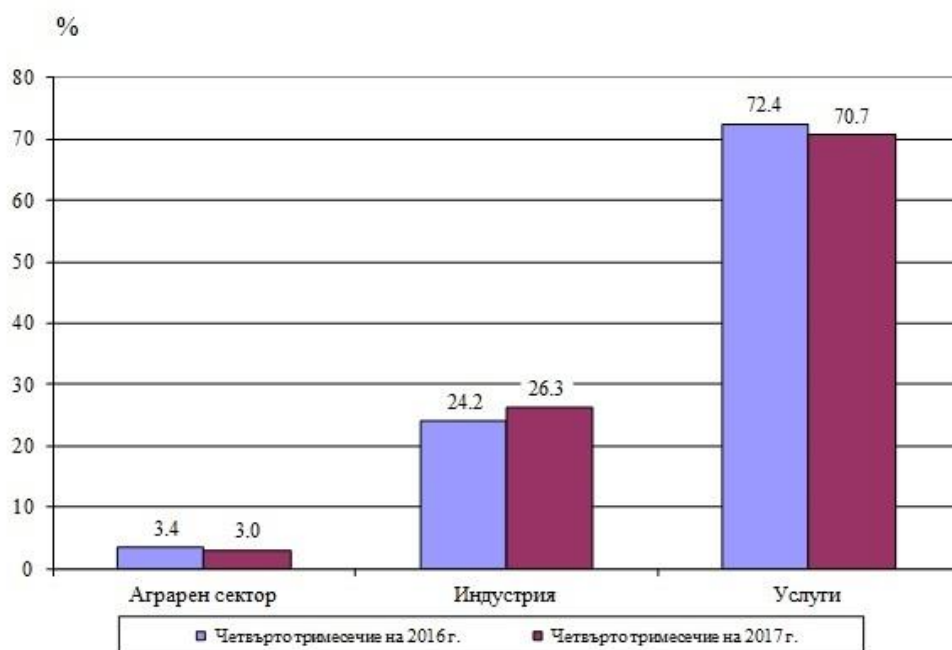
Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през четвъртото тримесечие на 2017 г. запазва равнището си от съответното тримесечие на предходната година, докато БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 0.1% за същия период.

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС) през четвъртото тримесечие на 2017 г. възлиза на 23 761 млн. лв. по текущи цени.

През този период спрямо същото тримесечие на предходната година относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката намалява с 0.4% до 3.0%. Индустиалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 2.1% до 26.3%. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, намалява до 70.7% при 72.4% през съответния период на предходната година.

По предварителни данни за четвъртото тримесечие на 2017 г. равнището на производителността на труда в индустриалния сектор е 7 210.30 лв. брутна добавена стойност средно на един зает и 17.00 лв. за един отработен човекочас. В сектора на услугите всеки зает произвежда средно 7 761.00 лв. БДС, като за един отработен човекочас се създават средно 18.00 лв. от текущия обем на показателя.

Структура на брутната добавена стойност по икономически сектори през четвъртото тримесечие на 2016 и 2017 година

Източник: НСИ

Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 1 267.20 лв. брутна добавена стойност на един зает и 3.40 лв. за един отработен човекочас. По предварителни данни произведеният брутен вътрешен продукт през четвъртото тримесечие на 2017 г. възлиза на 27 427 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 876 лв. от стойността на показателя.

При среден за тримесечието валутен курс от 1.66154 лв. за щатски долар БВП възлиза на 16 507 млн. долара и съответно на 2 333 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 14 023 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 982 евро.

[В. Монитор](#)

✓ За да завършим транспортен коридор 10: Още половин милиард гълта жп трасето до Сърбия

За да бъде завършената жп линията от София до сръбската граница, част от транспортен коридор 10, страната ни ще търси финансиране от над половин милиард лева. Сумата е необходима за изграждането и обновяването на 53 км, за които страната ни не е получила помощ чрез европейските фондове.

Изграждането на цялото трасе от Свиленград до Калотина ще струва 3,4 млрд. лева, по изчисления на „Монитор“, като по-голяма част от парите са осигурени от европейско финансиране и средства на държавата. В края на февруари българската страна подписа споразумение със Сърбия за подобряване на ефективността на железопътния транспорт. С него се задълбочава сътрудничеството при изграждането на железопътната инфраструктура по транспортен коридор 10. Сред вариантите за осигуряване на финансиране са европейските фондове или други международни институции.

Общата дължина на жп трасето по коридор 10 на българска територия е 363 км, по-голямата част от тях е от София до турската граница - 305 км, а останалите 58 км са от столицата до сръбската бразда. Жп линията от София до Калотина е разделена на три участъка. До момента по трасето са предвидени единствено средствата за първия - София - Волюяк, на

стойност 208 млн. лв. Модернизацията на отсечката от 8 км се съфинансира със средства по Механизма за Свързана Европа (МСЕ) за 152 млн. лв. или 73 на сто от цялата сума.

По информация на „Монитор“ обявяването на процедурата за обновяването на трасето между двете гари се бави заради продължаващите отчуждения на имоти. Очаква се в следващите седмици Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ) да пуснат търга за системата за сигнализация и телекомуникация на трасето София - Волуяк. Вторият участък е от Волуяк до Драгоман с дължина 35 км, за неговата реализация няма финансиране. Стойността на ремонта, която най-вероятно ще бъде осъвременена преди пускането на поръчката за строеж, е 320 млн. лв., коментираха от Министерството на транспорта.

В момента се проектира трасето между Петърч и Драгоман по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТИ) 2014-2020. До селото, в близост до Костинброд, линията беше проектирана през изминалия програмен период. По последната отсечка дълга 15 км, от Драгоман до сръбската граница, също няма осигурени средства, като по нея има най-малко развитие. Първата обществена поръчка за идеен проект беше прекратена заради отстраняване на участници. В началото на месеца от НКЖИ обявиха втора поръчка за предпроектни проучвания, геодезия и идеен проект за отсечката. Според източници на „Монитор“ минималната стойност за рехабилитация на участъка ще бъде поне 200 млн. лв. По подобие на пътния участък по коридор 10 от бъдещото шосе до границата, работата в района е по-трудна заради тежкия планински терен.

Рехабилитацията на жп линията от София до турската граница, е раздробена на доста отсечки. Най-важните проекти за НКЖИ са модернизацията на жп участъците София - Елин Пелин, Елин Пелин - Костенец и Костенец - Септември. Трите проекта от София до Септември са на стойност над 1,5 млрд. лева. Най-труден по линията е участъкът Елин Пелин - Костенец. Тръжната процедура е спряна заради жалба на „Евро инвест“ до Комисията за защита на конкуренцията. Същата е съдбата и на проекта Костенец - Септември, финансиран по МСЕ. Работата по жп трасето София - Елин Пелин вече е в ход от миналата седмица. Участъците Септември - Пловдив и Първомай - Свиленград беше завършен изцяло с финансиране от миналия програмен период. От Свиленград има две разклонения до границите ни с Турция и Гърция.

Дневник

✓ Пътят Видин - Ботевград ще е готов до 2021 г., за тунел под Петрохан ще се търси инвеститор

Правителството одобри график за завършване на скоростния път Видин - Ботевград до декември 2021 г. и реши да предостави строителството на тунел под прохода "Петрохан" на концесия на частен инвеститор. Двата проекта в Северозападна България са залегнали в правителствената програма, а миналата седмица жители на региона се срещнаха с премиера Борисов и настояха работата по модернизацията на инфраструктурата да се ускори.

Съставен е конкретен времеви график с ясни и последователни стъпки, така че да се осигури скоростно и комфортно придвижване на трафика от Дунав мост 2 към вътрешността на страната и към Егейско море по направлението на европейски транспортен коридор № 4. каза министърът на регионалното развитие Николай Нанков на заседанието.

Изграждането на пътя е разделено на шест отсечки:

- Етап 1 "Видин – Димово" – с дължина 35.7 км
- Етап 2 "Димово – Бела – Ружинци" – с дължина 22.3 км
- Етап 3 "Ружинци – Монтана" – с дължина 40.3 км
- Етап 4 "Монтана – Враца" – с дължина 28.7 км
- Етап 5 "Враца – Мездра" – с дължина 9 км – рехабилитация
- Етап 6 "Мездра – Ботевград" – с дължина 33 км.

Изграждането им ще бъде разделено на няколко проекта. До 10 дни ще бъдат обявени обществените поръчки за най-тежките участъци, които ще бъдат завършени до края на 2020 г., информира министър Нанков. Той съобщи, че общата стойност на проекта е 1.6 млрд. лв., които ще бъдат осигурени от бъдещи постъпления от тол такси и електронни винетки. Трасето на скоростния път ще бъде разположено извън населените места по направлението и ще изведе транспортното движение от моста над Дунав при Видин. Част от трасето до Монтана е планирано да бъде с габарити на магистрала – с по две платна за движение и аварийна лента. В тежкия участък от Мездра до Ботевград ще бъде изграден скоростен път с по две ленти за движение във всяка посока, посочи регионалният министър.

Премиерът Бойко Борисов съобщи, че осъществяването на проекта за тунел под прохода "Петрохан" ще стане чрез концесия, защото държавата не разполага с необходимите средства. "Ще предлагаме проекта на инвеститори, които идват в България", каза министър-председателят.

Предвижда се през май тази година Агенция "Пътна инфраструктура" да проведе процедура за избор на изпълнител на прединвестиционно проучване за тунелно преминаване през прохода. "Коридор № 4 е изключително важен, защото прави смисъл и на магистрала "Струма", връзвайки топлото море, осигурява връзка от Солун през София, Видин, към Братислава и Будапеща", добави премиерът. И отбеляза, че от забавянето на въвеждането на тол система заради обжалвания дневните загуби са от 1.5 млн.лв. "Сметнете по 1.5 млн. лв. на ден ако даваме един ден на Видин, един ден на Монтана и един ден на Враца", добави Борисов.

В. Дума

✓ 30 млн. лв. дължат компании на електроенергийния фонд

От създаването си през 2015 г. Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС) е изплатил 1,1 млрд. лева на Националната електрическа компания (НЕК) под формата на компенсация заради преференциалните цени на

електроенергията, съобщи пред БНР председателят на фонда Диан Червенкондев. Той призна, че някои компании не плащат своите задължения към фонда, сумата до момента е около 30 млн. лева.

През последните месеци се повишава цената на квотите въглеродните емисии, приходите от които също влизат във ФСЕС - до около 10 евро, спрямо 4 евро през 2016 година, стана ясно още от думите на Червенкондев.

Задължение да внасят 5% от приходите си във фонда имат производители и търговци на електроенергия, както и "Булгартрансгаз", и Електроенергийният системен оператор (ЕСО) в качеството им на оператори на мрежа.

1kam1.com

✓ България предприема конкретни мерки срещу мръсния въздух

България предприема конкретни мерки за борбата с мръсния въздух – това обяви еврокомисарят по околната среда, морското дело и рибарството Кармену Вела на съвместен брифинг с екоминистъра Нено Димов в Брюксел.

„Мога да потвърдя, че след постановяването на решението на Европейския съд срещу България, ние наблюдаваме подобрене и много активно обменяме информация с българските органи. Става дума за конкретни мерки, за конкретни действия, които се предприемат и ни се представят.

Както министър Нено Димов потвърди, има подобрене в някои области, в други области все още има неща, които трябва да се направят. Продължаваме да подкрепяме не само България – имаме решение и за Полша, ще продължаваме да подкрепяме и 9-те държави членки, които събрахме през януари, за да сме сигурни, че нашите стандарти на качеството на въздуха са такива, че да са в полза на нашите граждани“, заяви Вела.

Econ.bg

✓ Комисията за конкуренция ще проучва банковия пазар

Припомня се, че секторен анализ на конкурентната среда при банкирането е е правен за периода 2006 - първото полугодие на 2008 г.

Комисията за защита на конкуренцията ще направи проучване на банковия сектор в страната, се разбира от съобщение на антимонополния орган.

Оттам посочват, че във връзка с наблюдавания процес на консолидация в банковия сектор и измененията в нормативната уредба комисията внимателно наблюдава конкурентната среда на този пазар и следи публично достъпните факти и обстоятелства, имащи отношение към Закона за защита на конкуренцията.

Припомня се, че секторен анализ на конкурентната среда при банкирането е е правен за периода 2006 - първото полугодие на 2008 г. Събраната към момента информация обаче поражда необходимост от ново, по-задълбочено изследване на конкуренцията при предлагането на банкови услуги. То трябва да анализира настоящите пазарни процеси и идентифицира евентуални допълнителни мерки, които да допринесат за правилното и ефективно функциониране на конкурентната пазарна среда.

За целта комисията ще изиска актуална информация от компетентните държавни органи и съответните браншови организации.

"Социално-икономическата значимост на този сектор изисква детайлно и отговорно проучване, поради което КЗК призовава обществеността за активно съдействие при предоставянето на всякаква информация и данни във връзка с настоящото производство", съобщава комисията. Не се разбира какво конкретно очаква тя от обществеността, докато проучва банковия пазар.

Economy News

✓ 11 млн. лв. за инвестиционни проекти в Бургас

Общината ще иска заем за инфраструктурни обекти в центъра на града и за Северна и Южна промишлени зони. Община Бургас възнамерява да поеме дългосрочен общински дълг от "Фонд за органите на местното самоуправление в България-ФЛАГ".

Средствата, в размер на 11 млн. лв., ще се използват за реализиране на редица важни инвестиционни проекти. Сред тях са модернизиране на образователната инфраструктура в шест бургаски професионални гимназии, ново енергийно ефективно улично осветление в комплекс "Изгрев", изграждане на водопроводна мрежа за минерална вода в Бургаски минерални бани, реализиране на инфраструктурни обекти в Централна градска част, в комплексите "Възраждане" и "Меден рудник", обновяване на градската среда в Северна промишлена зона и Южна промишлена зона, изграждане на защитена лодкостоянка в Крайморие.

Sinor.bg

✓ Черноморска пшеница - прекъсване на стремителното ценово рали

Драстично поскъпване на цените на американския пазар

Доставките на руска пшеница за световния пазар чупят исторически рекорди. Според оперативните данни на отдела за стратегически маркетинг на Rusagotrans през февруари 2018 г. Русия натовари за износ 4 млн.т зърнени храни с 20 на сто повече в сравнение с предходния месец и два пъти повече спрямо февруари 2017 г.

Износът на зърнени храни от Русия от началото на маркетинговата 2017/18 г. (юли) досега възлезе на 34,58 млн.т, увеличение с 40,9% в сравнение със същия период на 2016/17 г. Експортът на пшеница през същия период бележи ръст с 42,6 на сто – до 27,05 млн.т.

На 22 февруари Международният съвет по зърното увеличи с прогнозата си износа на пшеница от РФ до 35,60 млн.т, в сравнение с 34,6 млн.т очаквани само до преди един месец и 27,8 млн.т – 2016/17 г. Междувременно руски пазарни специалисти вече говорят за експорт от 37-37,8 млн.т.

Естествено това стана за сметка на другите конкуренти и най-вече подкопава експорта на ЕС. Във февруарския доклад на Съвета виждаме поредното намаление на оценката за износа на пшеница от ЕС през 2017/18 г. Този път планката е свалена с 1,2 млн. т – от 26,4 млн.т на 25,2 млн.т, в това число мека пшеница – от 24,1 млн.т на 22,9 млн.т (27,6 млн. т и 25,0 млн.т – 2016/17 г.). През последните седмици сериозно безпокойство в ЕС предизвиква и засилената конкуренция от страна на Аржентина, която успя да превземе голяма част от европейската ниша дори на традиционния за Франция алжирския пазар. Рекордните темпове на износа и повишението на международните котировки обусловиха формирането на възходящ ценови тренд на руския експортен пазар. Според информацията от руски и западни компании в края на миналата седмица експортната цена на руската пшеница 12,5% протеин в доларово изражение се изкачи до най-високото си равнище от три години насам – \$208-210/т FOB Новоросийск (\$191/т FOB – 02.03.17 г.). Следвайки руските котировки, експортните цени на украинската пшеница се покачиха средно с 6 долара - до \$203-206/т FOB за зърно с 12,5% протеин и \$201/т FOB за пшеница 11,5% протеин.

На 6 март Държавната египетска агенция GASC информира за покупката на 175 хил. тона руска мелничарска пшеница за товарене 5-15 април 2018 г.

Количество тона	Продавач	Цена FOB \$ за тон	Фрахт \$ за тон	Цена C&F \$ за тон
55 000	GTCS	213.00	16.75	229.75
60 000	Garant Logistic	214.95	16.10	231.05
60 000	GTCS	215.00	16.10	231.10

За сравнение на търга, проведен на 21 февруари 2018 г. , GASC напазарува 120 хил. тона руска пшеница при средна цена \$208,00/т FOB или \$223,50/т C&R. Интересно е и какви са били цените през същия период на 2017 г. На 1 март 2017 г. GASC реализира сделка за внос на общо 535 хил. тона пшеница, в това число 235 хил. тона от Русия по цени \$197,80 -198,85/т FOB (\$208,65 – 211,65/т).

Сред основните причини, предизвикали възхода на международните котировки и най-вече драстичното поскъпване на цените на американския пазар (Чикаго, Канзас Сити) участниците в зърнената търговия посочват продължителното засушаване в основните райони за производството на твърда пшеница в САЩ и силния спекулативен шум свързан с рязкото застудяване на Стария континент – в ЕС, Европейска Русия и Украйна. Актуализираната информация за състоянието на посевите в Русия и Украйна обаче е доста оптимистична, тъй като вълната на арктическият студ не беше дълготрайна, а и снежната покривка на повечето места според местните агроспециалисти (Agritel, Roshydromet, Agricultural Station of the National Academy of Ukraine и др.) се оказа достътъчно дебела. По данните от началото на март състоянието на новатна реколта и Украйна и в Русия е добро. При това положение основният проблем засега остава ситуацията в Щатите, но според редица специалисти този фактор до голяма степен вече е „абсорбиран“ от пазара.

Анализаторите от водещата руска аналитична компания SovEconкоментират, че „сегашното ниво на цените е много привлекателно за продавачите“ и през близките дни може да се очаква забавяне в стремителния ценови възход. Съгласно оповестените тези дни данни въпреки рекордното темпо на износа наличностите от пшеница на руския пазар са с 25,3 на сто по-големи от миналогодишните. Стабилизиранието на руския експортен пазар предполага успокояване на ситуацията в региона и отслабване на спекулативния натиск върху цените на пшеницата в Западна и Централна Европа.

ClubZ.bg

✓ Десетте най-големи заплахи пред световната икономика

Economist Intelligence Unit смята, че САЩ ще останат локомотив на растежа

Въпреки ускоряващия се растеж, световната икономика е изправена пред най-високото ниво на риск през последните десетилетия, твърдят експерти от Economist Intelligence Unit (EIU), аналитичното звено на The Economist. Те публикуваха десетте най-сериозни заплахи. Протекционизмът, териториалните спорове, тероризмът, нарастващият брой киберпрестъпления и дори заплахата от ядрена война са в списъка на геополитическите, финансовите и операционните рискове, пред които е изправена бизнесът.

Източникът на част от рисковете са най-големите икономики в света - САЩ, Китай, ЕС. EIU е съставила списък на потенциално дестабилизиращи събития по "силата на риска", като оценяват тяхното въздействие върху световната икономика по скалата от 1 до 25. Силата на риска отчита вероятността събитието да се случи - от много ниска (0-10%) до много висока (над 40% през следващите две години), и неговия ефект: годишна промяна на растежа на БВП в рамките на 0 - 0.1 процентни пункта при много ниско влияние, на 2 и над 2 процентни пункта - като много силно влияние, което означава негативен тренд.

1. Продължителният спад на цените на акциите на основните фондови пазари дестабилизира световната икономика (сила на риска - 15). Аналитичното звено дава средна вероятност това да се случи и много силно влияние. Развитието на

световната икономика навлиза в нова фаза, в която все повече централни банки ще прекратят програмите за парични стимули и ще повишат лихвените проценти, чието изключително ниско ниво стимулира бума на фондовите пазари.

Това значително увеличава несигурността за участниците на пазара, което се отрази в рязък скок във волатилността през февруари след дълъг и спокоен "бичи пазар". Продължителният спад на фондовите пазари ще подкопае доверието на потребителите и кредитирането, тъй като финансовото положение на банките ще се влоши.

2. Спад в световната търговия в резултат на политиката на протекционизъм в САЩ (силата на риска е 15, както в предходния случай), средна вероятност, много силно влияние. САЩ могат да се оттеглят от Северноамериканското споразумение за свободна търговия (NAFTA) и да ограничат вноса от Китай, което ще предизвика търговска война.

Нарастването на протекционизма ще има сериозни последици извън САЩ и Китай: ще се отрази негативно на цените и наличностите на американски и китайски стоки във веригите за доставки на компании от други страни. Последствията от това ще бъдат намаляването на инвестициите и потребителските разходи, което ще подкопае растежа на световната икономика.

3. Териториалните спорове в Южнокитайско море ще доведат до сблъсъци между страните (силата на риска е 12), средна вероятност, силно влияние. Китай трябва да стане "водеща световна сила" и да има "първокласни" въоръжени сили до 2050 г., реши конгресът на Китайската комунистическа партия през октомври 2017 г. Засилването на активността на Пекин на международната сцена е съпроводено от намаляване на ролята на Съединените щати, които осигуряват безопасността на морските маршрути.

Териториалните спорове в Южнокитайско море са сериозен източник на разногласия и напрежение между Китай и редица азиатски държави. Поради въоръжени конфликти може да има проблеми в доставките чрез регионални вериги и морски пътища.

4. Растежът на световната икономика ще надхвърли 4% (силата на риска е 12), средна вероятност, силно влияние. Рисковете могат да бъдат не само отрицателни. По-нататъшното увеличаване на стопанската активност в редица големи и развиващи се държави може значително да стимулира растежа на световния БВП. Ръст от над 4% не е имало от 2010 г. насам.

Ускоряването на глобалния растеж не само ще помогне на пазарите, които се развиват по-бавно, но и ще улесни дългосрочното преориентиране на китайската икономика. По-голямото търсене ще поддържа цените на суровините, като допълнително ще подобри икономическата ситуация в страните износителки.

5. Едни мащабни кибератаки ще навредят на дейността на държавните институции и частни корпорации. Силата на риска е 12, средна вероятност, силно влияние. Честотата и силата на кибератаките се увеличава (през 2017 г. най-големите случаи са с вирусите WannaCry и Petya) и съществува риск хакерите да сринат държавни или корпоративни мрежи или да ги манипулират за дълго време.

Кибервойните се водят от различни участници - от правителства или спонсорирани от тях групи, като икономическите загуби могат да се окажат значителни.

6. В Китай ще започне сериозен и дългосрочен икономически спад (силата на риска е 10), ниска вероятност, много силно влияние. Бързият растеж вероятно ще продължи и през 2018 г., но остават въпроси за това колко дълго Китай може да забави мерките за намаляване на все по-големия си дълг, което в крайна сметка предизвиква финансова и икономическа криза.

Ако кредитният балон се спука и цените на недвижимите имоти започнат да падат, може да бъде трудно за Пекин да запази контрола върху икономиката. Силното влошаване на положението в Китай ще засегне цените на суровините и чуждестранните компании, които все повече зависят от търсенето в Китай.

7. Мащабни военни операции на Корейския полуостров (силата на риска е 10), ниска вероятност, много силно влияние. Напредъкът на КНДР в разработването на ядрени оръжия и балистични ракети, които могат да достигнат територията на Съединените щати, увеличава степента на риск в нестихващия вече 60 години конфликт.

Президентът на САЩ Доналд Тръмп заема много по-твърда позиция спрямо Северна Корея, отколкото предшественика му Барак Обама. Политици в САЩ призовават да бъде нанесен ответен удар по КНДР, която вероятно ще отговори. За Южна Корея и Япония последствията ще бъдат ужасни.

8. Конфликтите в Близкия изток ще доведат до пряка конфронтация между големите държави, което ще засегне световните енергийни пазари (силата на риска е 10), ниска вероятност, много силно влияние. Дългата вражда между Саудитска Арабия и Иран се влоши по време на войната в Сирия и Йемен, кралството организира и блокадата на Катар.

Турция все повече се въвлича в конфликта в региона. В най-лошия случай конфронтацията между различните участници ще се превърне в въоръжен конфликт, Ормузкия проток ще бъде блокиран, което означава и доставките на петрол, скокът на цените ще засегне световната икономика.

9. Петролът ще стане много по-евтин, ако се разпадне прилагането на споразумението ОПЕК +, сила на риска 9, средна вероятност, средно въздействие. Споразумението между ОПЕК и Русия за ограничаване на производството на петрол е валидно до края на 2018 г., а страните обещават да го напуснат постепенно. Но нарастването на политическото напрежение в Персийския залив може да подкопае желанието на страните от региона да си сътрудничат за ребалансиране на петролния пазар.

Ако Русия излезе от споразумението по някаква причина, сделката може да се смята за анулирана. Пазарът може да се върне на нивата от около 1.8 милиона барела на ден, предизвиквайки спад на цените. Това ще удари САЩ и Канада, подкопавайки инвестициите и страните производителки на петрол, може да предизвика дългова и политическа криза в Нигерия и Ангола.

10. Много страни ще напуснат еврозоната, сила на риска - 5, много ниска вероятност, много силно влияние. Рискът от излизане на Гърция от еврозоната в средносрочна перспектива не е изчезнал, икономическите проблеми в Италия заради липсата на структурни реформи с течение на времето могат да провокират опити да се напусне монетарния съюз.

Напускането на еврозоната от държави, които преживяват кризи, ще доведе до силно обезценяване на валутата и до невъзможност да обслужват дълга, деноминиран в евро. Банките ще понесат големи загуби от портфейлите на държавните облигации. Всичко това може да доведе до рецесия на световната икономика.

Money.bg

✓ Цените на петрола опитват възстановяване след вчерашния спад

Цените на петрола се покачват в четвъртък, подкрепени от здравословно нарастване на световното търсене. Котиروвете се опитват да се възстановят след, след като паднаха вчера заради рекордно производство на суров петрол в САЩ и нарастващите запаси.

Днес в началото на търговията фючърсите на Brent на лондонската борса се продават по 64,46 долара за барел, което е с 12 цента повече от нивото при затварянето на петролния пазар вчера. В сряда цената на европейската марка падна с 2 процента.

Американският еталон WTI в същото време се търгува по 61,26 долара за барел, което е с 11 цента, или 0,2 процента повече. Цената на WTI също се понижи с повече от 2% в хода на предишната сесия.

Лекото възстановяване на цените днес идва, след като запасите от суров петрол в САЩ са нараснали по-малко от очакваното. Смята се, че идва спад на търсенето след края на зимния сезон, когато редица рафинерии затварят дейността си за профилактика и ремонти.

Официалните данни на Управлението за енергийна информация - EIA, показват увеличаване на запасите от суровината в САЩ през миналата седмица с 2,4 млн. барела до общ обем от 425,91 млн. барела. Анализаторите прогнозираха ръст на запасите по-близък до 3 млн. барела.

Американската инвестиционна банка Goldman Sachs в анализ за клиентите си вчера писа, че перспективата за здравословен растеж на глобалното търсене остава, въпреки лекото забавяне на икономическите темпове.

Независимо от това, въздържащ пазара фактор е растящото производство в САЩ, което миналата седмица бележи нов рекорд, достигайки 10,37 милиона барела на ден.